

Saul z Tarsu

Při uvažování o osobě tohoto neobyčejného muže můžeme poznávat vzácné zásady pravdy evangelia. Zjevně se zvláště hodil k tomu, aby ukázal, za prvé, co **může učinit Boží milost**, a za druhé, co největší možná věrnost zákonu **nemůže učinit**. Jestliže někdy byl na této zemi nějaký člověk, jehož příběh znázorňuje pravdu, že jsme zachraňováni milostí, a ne skrze skutky zákona, pak to je Saul z Tarsu.

Je to skutečně tak, jako kdyby Bůh tohoto muže zvláště předzvěděl pro to, aby byl živým příkladem – předně hloubky, z níž Jeho milost může zachránit, ale také výše, ze které zákonický člověk musí být přiveden dolů, aby přijal Krista. Byl zároveň nejšpatnějším i nejlepším z lidí – první z hříšníků a první mezi věrnými zákonu. Se-stoupil do nejhlubšího bodu lidské špatnosti a vyšplhal se na nejvyšší vrcholek lidské spravedlnosti. Nenáviděl a pronásledoval Krista v Jeho svatých, byl hlavním hříšníkem; a byl hlavním farizeem ve svém mravním chování a pýše.

První z hříšníků

Pohledme na něho tedy nejprve jako na **prvního z hříšníků**:

„Věrná jest tato řeč a všelijak oblíbení hodná, že Kristus Ježíš přišel na svět, aby hříšné spasil, z nichž já první jsem.“ (1. Tim. 1,15) Všimni si zvláště, že Duch o Saulovi z Tarsu říká, že je první z hříšníků. Není to výraz Pavlovy pokory, ačkoli vědomí o jeho minulosti ho bezpochyby nechávalo být pokorným. Nemáme se zaměřovat pocity inspirovaného pisatele, nýbrž výroky Ducha Svatého, který ho inspiroval. Je dobré to mít na mysli.

Způsob, jakým velmi mnozí lidé mluví o různých inspirovaných pisatelích, vede k tomu, že význam vzácné pravdy o slovní inspiraci Svatého písma je oslabován. Snad to není jejich úmyslem, ale v dobách, v nichž tak mnohé vychází z rozumu nebo lidských spekulací, nemůžeme být dostatečně bdělí proti všemu, co nějak, byť i jen zdánlivě, napadá čistotu Božího slova. Velmi si přejeme, aby naši čtenáři nepovažovali Svaté písmo za vyjádření lidských citů, ať jsou jakkoli zbožné a chvályhodné, nýbrž za klenotnici Božích myšlenek. *„Neboť nikdy z lidské vůle nepošlo prorocství, ale Duchem svatým puzeni byvše, mluvili svatí Boží lidé.“* (1. Petra 1,21)

Proto při čtení 1. Timoteovi 1,15 nesmíme myslet na lidské pocity, nýbrž na to, že to je božská zpráva, která říká, že Pavel byl první z hříšníků. To není řečeno o žádném jiném. Bezpochyby si každý obrácený člověk bude v širším smyslu připadat v okruhu jemu známých lidí jako neprovinilejší, ale to je jiné téma. Duch Svatý to

řekl o Pavlovi, a skutečnost, že to sdělil skrze Pavlovo pero, neomezuje ani se žádným způsobem nedotýká pravdy nebo ceny tohoto výroku. Pavel byl první z hříšníků. Je jedno, jak špatný někdo snad je, Pavel říká: „**Já jsem ten první.**“ Je jedno, jak si někdo může připadat vzdálený od Boha – jedno, jak hluboko je ponořen v jámě zkázy – tady přichází k jeho sluchu hlas z jednoho ještě nižšího bodu: „Já jsem ten první.“

Avšak všimněme si cíle všech snah o toho prvního z hříšníků: „*Ale proto milosrdenství jsem došel, aby na mně prvním dokázal Ježíš Kristus všeliké dobrotivosti, ku příkladu těm, kteří mají uvěřiti v něho k životu věčnému.*“ (1. Tim. 1,16) Ten první z hříšníků je v nebi. Jak tam přišel? Jen skrze Ježíšovu krev. A kromě toho je Kristův „precedenční případ“. Všichni na něj mají hledět a vidět, jak mají být zachráněni. Neboť tak jako byl zachráněn ten „první“, musejí být zachráněni také všichni „podřízení“. Milost, která dosáhla prvního, může dosáhnout všech. Krev, která očistila prvního, může očistit všechny. Nárok, skrze který ten první vstoupil do nebe, je přístupný také všem ostatním. Není žádný hříšník na této straně brány k peklu, žádný odpadlík, vůbec žádný člověk, který by byl nedosažitelný pro Boží lásku, Kristovu krev nebo svědectví Ducha Svatého.

První z věrných zákonu

Obraťme se nyní k té druhé stránce Saulovy osoby a uvažujme o něm jako o **prvním z věrných zákonu.**

„*Ačkoli i já mohl bych doufati v těle. Zdá-li se komu jinému, že by mohl doufati v těle, já více.*“ (Filipským 3,4) Zde nalézáme velmi cennou myšlenku. Saul z Tarsu stál, abychom tak řekli, na nejvznešenější výšině hory zákonní spravedlnosti. Dosáhl nejvyššího bodu na žebříku lidského náboženství. Nechtěl nad sebou strpět žádného člověka. Jeho náboženské výkony byly nejvyššího řádu (srv. s Gal. 1.14). „*Zdá-li se komu jinému, že by mohl doufati v těle, já více.*“ Důvěřuje někdo ve své sebeovládání? Pavel říká: „*Já více.*“ Důvěřuje někdo v rituál, svátosti, náboženské služby nebo plnění zbožných povinností? Pavel říká: „*Já více.*“

Ten nejlepší a nejhorší

To vše propůjčuje příběhu Saula z Tarsu zvláštní význam. Ležel na dně jámy zkázy a stál na nejvyšším vrcholu hory samospravedlnosti. Ať už nějaký hříšník snad klesl jakkoli hluboko, Pavel byl ještě níže. Ve své osobě spojoval toho nejlepšího a toho nejhoršího z lidí. V něm na jeden pohled vidíme moc Kristovy krve a krajní bezcenost i toho nejkrásnějšího pláště samospravedlnosti, který kdy odíval osobu někoho, kdo je věrný zákonu. Žádný hříšník, který na něho pohledí, si nemusí zoufat;

žádný zákonu věrný člověk, který na něho pohledí, se nemůže chlubit. Jestliže ten první z hříšníků je v nebi, mohu se tam dostat i já. Jestliže ten nejvíce nábožný, nejvíce zákonický a nejhrošlivější člověk, který kdy žil, musel sestoupit ze žebříku samospravedlnosti, je zbytečné, abych já tam vystupoval.

Dluh Saula z Tarsu byl dokonale vyrovnán krví Krista, jeho pyšná náboženská hrdost a jeho chlubení byly odváty při spatření Ježíše, a Saul se ocitl u probodnutých nohou Ježíše z Nazareta. Jeho dluh mu nebyl překážkou a jeho spravedlnost mu neprospěla. Vina byla omyta Ježíšovou krví a spravedlnost se stala škodou a smetím před mravní slávou Krista. Bylo nevýznamné, zda výrok zněl „*já jsem ten první*“ nebo „*já více*“. Kříž byl jediným lékem. „*Ale ode mne odstup to,*“ říká ten první hříšník a kníže těch, kdo byli věrní zákonu, „*abych se chlubil, jediné v kříži Pána našeho Ježíše Krista, skrze něhož jest mi svět ukřižován, a já světu.*“ (Gal. 6,14) Pavel si byl stejně tak málo vědom své důvěry ve svou spravedlnost jako svých zlých činů. Bylo mu dovoleno, aby získal vavříny v tom velkém zákonickém závodu s „mnohými jemu rovnými v jeho pokolení“ jen proto, aby jej pak uvadlý a bezcenný odhodil u paty kříže. Bylo mu dovoleno předběhnout všechny konkurenty v té temné kariéře viny, jen proto, aby tím mohl sloužit jako příklad moci a lásky Boží a účinnosti Kristovy krve. Saul nebyl Kristu bližší jako první z těch, kdo byli věrní zákonu, nebyl bližší jako první z hříšníků. Ty nejušlechtlejší snahy ve škole zákonictví ho neučinily spravedlivějším než ty nejdivočejší skutky odporu proti jménu Krista. Byl zachráněn milostí, krví, skrze víru. Ani pro hříšníka, ani pro někoho, kdo je věrný zákonu, není jiné cesty.

Ten nejpilnější

Existuje ještě jedna stránka Pavlova příběhu, na kterou musíme krátce pohledět, abychom ukázali praktické výsledky Kristovy milosti všude, kde tato milost je známa. Poznáme Pavla jako **toho nejpracovitějšího z apoštolů**.

Jestliže se Pavel naučil přestat pracovat pro spravedlnost, pak se také naučil začít pro Krista pracovat. Když na cestě do Damašku vidíme rozbité zbytky tohoto nejspatnějšího a nejlepšího člověka – když slyšíme taková srdce uchvacující slova, která se vydrala z hloubi zlomeného srdce: „*Pane, co mám činiti?*“ (Sk. 22,10) – když vidíme toho muže, jenž opustil Jeruzalém jako dychtící po pohrůžkách, jako fanatický pronásledovatel, a nyní v slepé bezmocnosti natahuje ruku, aby byl do Damašku veden jako malé dítě, pak to vzbuzuje nejvyšší očekávání pro jeho dráhu, která také nejsou zklamána.

Všimni si pokroku tohoto neobyčejného muže, všimni si jeho nesmírné práce v Kristově vinici, viz jeho slzy, jeho námahu, jeho cesty, jeho nebezpečí, jeho boje;

viz, jak nese své zlaté snopy do nebeské stodoly a klade je k nohám Mistra, díve se, jak nese vznešená pouta evangelia a nakonec klade svoji hlavu na katův špalek a pověz mi, zda evangelium Boží volné milosti – evangelium volného spasení skrze Krista – odstraňuje dobré skutky. Ne, to vzácné evangelium je tou pravou základnou, na které vůbec může být zřízena nadstavba dobrých skutků.

Morálka bez Krista je ledová morálka. Dobročinnost bez Krista je bezcenná dobročinnost. Nařízení bez Krista jsou bez síly a bezcenná. Pravověrnost bez Krista je bez srdce a bez ovoce. Musíme se svým Já – ať je provinilé nebo náboženské – přijít ke konci a nalézt Krista jako uspokojující podíl pro svá srdce; nyní a provždy.

Tak tomu bylo u Saula z Tarsu. Unikl sám sobě a všechno našel v Kristu. Proto slyšíme, když přemýšlíme o jeho působivém příběhu, z hloubky zkázy slova: „Já jsem ten první“, a z nejvyššího bodu zákonního systému slova: „Já více“, a z prostředí apoštolské práce slova: „*Hojněji než oni všichni pracoval jsem.*“

Charles H. Mackintosh

**Věrná jest tato řeč
a všelijak oblíbení hodná,
že Kristus Ježíš přišel na svět,
aby hříšné spasil,
z nichž já první jsem.**

1. Timoteovi 1,15

Bohem připravený – Mojžíšův příklad

Ten, kdo převezme nějaký úkol, potřebuje k tomu určitou přípravu. To v duchovním životě není jiné než v přirozeném životě. Pomocí Mojžíšova příkladu se budeme tímto tématem trochu zaměstnávat.

40 let v Egyptě – 40 let na poušti

Mojžíš strávil prvních 40 let svého života v domě svých rodičů, a potom v Egyptě. Svě „základní vzdělání“ obdržel jako malé dítě u svých rodičů, a to vtisklo ráz jeho životu. Když trochu povyrostl, bydlel potom mnoho let v paláci faraonově a byl tam vychováván ve vši moudrosti Egypta. Dostalo se mu vzdělání, které bezpochyby odpovídalo vysokým standardům. Mojžíš byl „*mocný v řečech i skutcích*“ (Sk.

7,22). Avšak to ho nikterak nekvalifikovalo pro velký úkol, který mu Bůh chtěl dát, aby přivedl izraelský lid z Egypta do země Kanán. Následovalo dalších 40 let, která Mojžíš strávil v Madianské zemi. Tam se stal pastýřem ovcí a strávil část svého času na poušti (2. M. 3,1).

Rozdíl mezi životem na dvoře krále Egypta a životem pastýře ovcí sotva mohl být větší. Mojžíš se nyní nacházel v pusté zemi a zaměstnával se tím, co bylo Egyptským ohavností (srv. s 1. M. 46,34). Ze shonu tohoto světa přišel Mojžíš do samoty a ticha pouště. Čest, bohatství a zábavy vyměnil za prostý a strádání plný život v Madianské zemi.

Tato doba trvala také přibližně 40 let. Z 2. Mojžíšovy 7,7 se dovídáme, že Mojžíšovi bylo 80 let, když stál před faraonem a požadoval vyjití lidu. Podobně jako o časovém období v Egyptě, říká biblický text poměrně málo o této druhé etapě v Mojžíšově životě. Přesto to bylo důležité časové období, ve kterém byl Boží služebník zkoušen a připravován. Teprve na konci této doby obdržel Mojžíš svůj úkol od Boha. Počet 40 je v Bibli na některých místech počet zkoušky nebo vyzkoušení. Jako příklad si vzpomeneme na 40 let cesty pouští izraelského lidu nebo na 40 dnů, v nichž byl náš Pán pokoušen ďáblem na poušti.

V Boží škole

Mělo to ještě trvat, než přišel Boží čas k záchraně lidu. Do této doby nebyl ani lid připraven přijmout zachránce, ani nebyl vyvolený vůdce připraven na svůj úkol. Mojžíš musel na jedné straně poznat sám sebe a na druhé straně poznat svého Boha. Obojí se stalo v této době na poušti. To, čemu se naučil v Egyptě, nestačilo. Mojžíš se musel učit v Boží škole, čemu ho vysoké školy v Egyptě nemohly naučit. V tom pro nás nejprve spočívá praktické naučení, neboť až dodnes je tomu tak, že Bůh předně není odkázán na lidskou moudrost a že za druhé ke službě pro Pána je potřebná příprava.

Pavel píše Korintským podrobně o „ceně“ lidské moudrosti. Chci citovat dva verše. *„Kde jest moudrý? A kde učený? A kde chytrák tohoto světa? Zdali Bůh neobrátí moudrosti tohoto světa v bláznovství?“* (1. Kor. 1,20) *„Moudrost zajisté světa tohoto bláznovství jest u Boha. Nebo psáno jest: Který lapá moudré v chytrosti /Isti/ jejich.“* (1. Kor. 3,19) Musíme se naučit, že ani lidské vzdělání, ani lidské metody vedení nestačí k převzetí odpovědnosti za vedení v Božím lidu. Bůh chce mít „nádoby“, které jsou užitečné Pánu domu (2. Tim. 2,21). Chce mít služebníky, kteří jsou příkladem stádu (1. Pet. 5,3). Takové „nádoby“ a služebníky si formuje Bůh sám a dělá to velmi individuálním způsobem. To může být důvod, proč Bible o této době přípravy služebníků říká docela málo. U Mojžíše božská zpráva o tom mlčí. U

Pavla tomu je podobně. Jako další příklady můžeme jmenovat Jana Křtitele nebo Davida. Učíme se, že v mnoha případech předchází příprava v tichosti před veřejnou službou. U Mojžíše trval tento čas asi tak dlouho jako čas veřejné služby (vždy 40 roků).

Obdobným příkladem k Mojžíšovi je Pavel. Ten byl rovněž velmi vzdělaný a inteligentní a musel se naučit, že Bůh nemůže potřebovat lidské školení a moudrost. Ve Filipským 3 píše podrobně o tom, jakou cenu pro něho ještě má všechno to, co mu kdysi bylo důležité. Považoval to za „ztrátu“ a za „smetí“ (Fil. 3,8). Jistě se může stát, že Bůh používá přirozeně nadané a inteligentní lidi ve své službě, avšak právě takoví lidé se musí naučit, že Bůh není odkázán na lidskou moudrost. Naopak – lidé jsou snadno nakloněni k tomu, aby těmto věcem připisovali velký význam. Když Pán Ježíš vystoupil ve službě, žasli lidé a ptali se: „*Kterak tento písmo umí /zná Písmo/, neučiv se?*“ (Jan 7,15) Podobně se dařilo učedníkům: „*I vidouce takovou udatnost a smělost v mluvení Petrovu a Janovu, a shledavše, že jsou lidé neučení a prostí, divili se, a poznali je, že s Ježíšem bývali.*“ (Sk. 4,13)

Čemu se učí pastýř ovčí

Mojžíš se tedy v Boží škole učil tomu, čemu se v Egyptě nemohl naučit. Stal se pastýřem, který dbal na ovce. Na první pohled se to může zdát zvláštní „přípravou“. Avšak právě jako pastýř se Mojžíš naučil tomu, čemu se v Egyptě nemohl naučit. David začal svou „životní dráhu“ rovněž jako prostý pastýř. Mojžíš musel mít jako budoucí vykupitel lidu srdce plné lásky k slabým a závislým. Mít odpovědnost vedení není v první řadě otázka autority, nýbrž spíše otázka lásky a náklonnosti k těm, kteří jsou vedeni. Ten, kdo chce vést, musí se předtím naučit sloužit. Ten, kdo chce vést, musí se předtím naučit nechat se vést. Petr je rovněž pro to dobrým příkladem. Od přirozenosti byl vůdčí osobností a měl později druhé vyzývat, aby rovněž vedli (1. Pet. 5,2). Předtím však dostává on sám od Pána úkol, aby střežil a pásal jeho ovce (Jan 21,15-17).

Čtyři lekce

To, čemu se Mojžíš na poušti naučil, chceme shrnout do čtyř bodů a použít je na nás:

1. Mojžíš se musel naučit čekat na Boží čas. V Egyptě byl příliš rychlý, a nyní se musel 40 roků u ovcí učit, co znamená trpělivost. Až dodnes platí také ve službě pro Pána: „*Kdo věří, nebude /úzkostně/ kvapiti.*“ (Iz. 28,16) Spěch se ve službě pro Pána zřídka kdy ukázal jako dobrý. Mojžíš se musel naučit čekat na Boží čas. Tomu se musíme rovněž naučit. Pavel v 1. Timoteovi 3,6 varuje před tím, aby

někdo nezačal s veřejnou službou příliš brzy. Ten, kdo má přání Pánu sloužit, bude k tomu mít vždy příležitost, a přesto bychom měli našemu Bohu ponechat čas, aby nás v tichosti dostatečně připravil. To platí zásadně a platí to zvláště pro každý konkrétní úkol, který přebíráme.

2. Mojžíš se musel naučit nespoléhat se na své vlastní umění a lidskou moudrost, nýbrž být zcela závislý na Bohu samém. V Egyptě se ve vlastní síle pokoušel něco dokázat. Doba v poušti ho naučila, aby zcela důvěřoval Bohu. Porozuměl, že lidská síla, metody a pomocné prostředky nemohou vést k úspěchu. Pavel se naučil také tomu, že jen tehdy může být silný, když si o sobě nic nemyslí: *„Když mdlím, tehdy silen jsem.“* (2. Kor. 12,10) To byla lekce, které dobře porozuměl i Gedeon, který si sám o sobě nic nemyslel (Soudců 6,15).
3. Mojžíš poznal Boha v jeho svatosti. Dříve než se Mojžíš stal použitelným služebníkem, zjevil se mu Bůh v hořícím trnovém keři. Tento obraz je jistě spojen s Boží svatostí a slávou. Takové poznání je předpokladem pro naši službu. U Pavla tomu nebylo jinak. Když před branami Damašku padl k zemi a položil otázku: *„I kdo jsi, Pane?“* dostal odpověď: *„Já jsem Ježíš...“* (Skutky 9,5) Později o tom sám píše: *„Ale když se zalíbilo Bohu, který mne byl oddělil z života matky mé, a povolal skrze milost svou, zjeviti Syna svého mně, ...“* (Gal. 1,15.16) Pro každou službu potřebujeme hluboký pocit o svatosti a slávě našeho Pána. To poznáváme např. u proroka Izaiáše. Dříve než byl poslán z Božího pověření, prožil následující: *„Léta, kterého umřel král Uziáš, viděl jsem Pána sedícího na trůnu vysokém a vyzviženém, a podolek jeho naplňoval chrám.“* (Iz. 6,1) Sloužíme Pánu, který je svatý a slavný. Na to nesmíme zapomínat.
4. Mojžíš poznal Boha v jeho milosti a milosrdenství. Jakkoli velmi mluví výjev hořícího keře na jedné straně o Boží svatosti a slávě, na druhé straně ukazuje, že Bůh je Bůh milosrdenství a milosti. Tím musíme být rovněž prodchnuti, jestliže chceme pro Něho něco konat. Bůh se Mojžíšovi představuje jako Bůh Abrahámův, Izákův a Jákobův. Jako Bůh Abrahámův byl Ten, jenž Abrahama z milosti vyvolil. Jako Bůh Izákův byl ten, jenž – v podobenství – vyvedl život ze smrti. Jako Bůh Jákobův se konečně prokázal jako milosrdný a shovívající. Tak jedná Bůh až dodnes také s námi. V Kristu nás vyvolil před založením světa. V Kristu nás učinil novými lidmi a spojil se Vzkříšeným. A jako Bůh Jákobův má s námi nekonečnou trpělivost. Skladatel žalmu říká: *„Hospodin dokoná za mne: nebo milosrdenství tvé, Hospodine, na věky, aniž díla rukou svých kdy opustíš.“* (Žalm 138,8) Toto vědomí je důležité pro každou službu.

Závěr

Mojžíš potřeboval dlouhou dobu přípravy na poušti. „Poušť“ je – v duchovním po-
užití – místo, kde věci tohoto světa, vlivy, lidé a především „vlastní Já“ vidíme ve
zcela jiném světle. Hluk světa a shon všedního dne ustupují velkému mlčení a vel-
kému klidu. V „poušti“ není nic, co nás může rozptylovat. A nepříteli bude zatěžko
nám „pozlacovat“ písek pouště. Kdo takto byl Bohem samým v „poušti“ připravo-
ván, může být použitelným „nástrojem“ v Boží ruce.

Ernst-August Bremicker

I řekl: Já jsem Bůh otce tvého,

Bůh Abrahamův, Bůh Izákův a Bůh Jákobův.

I zakryl Mojžíš tvář svou, neboť se bál, aby nepatřil na Boha.

1. Mojžíšova 3,6

ŽENY V BIBLI

Eva – první žena

Eva je jedinečná ve více než jednom ohledu. Byla to nejen jediná žena, která neměla rodiče, nýbrž také jediná žena, která po nějakou dobu žila v nevinnosti. Přesto nám její příběh přináší mnoho podnětů pro život víry křesťanů. A Nový zákon vyvozuje ze stvoření a ze života Evy důležité závěry.

Důvod její existence

Bůh stvořil Evu, aby učinil Adama šťastného. Motivující myšlenkou bylo: „*Není dobré člověku býti samotnému; učiním jemu pomoc, která mu odpovídá.*“ (1. M. 2,18 – přel.) V dřívějším vydání německé elb. Bible bylo možné číst: „*pomoc jemu rovnou*“; ale myšlenka tu není snad, že Muž a žena jsou totožní, nýbrž že si vzájemně odpovídají a doplňují se. Proto byla použita v současném znění elb. překladu formulace „*která mu odpovídá*“. Muž a žena se vzájemně doplňují. Jsou si rovnocenní, ale různí, vzájemně se doplňující.

Adam vlastnil intelekt a panování, ale neměl žádný protějšek, žádný doplněk, žádnou bytost, která by mu odpovídala (1. M. 2,20). Stvoření Evy bylo pro něho obrovským požehnáním. A také Eva sama měla obdržet místo požehnání.

Evin původ

Bůh stvořil Evu (1. M. 1,27). Byla učiněna k určitému účelu a byla vůči Bohu odpovědná. Tento způsob jejího stvoření se základně lišil od způsobu stvoření Adama. Bůh ji „vystavěl“ z jednoho Adamova žebra (1. M. 2,22). Adam byl stvořen z prachu, z mrtvé hmoty. Jeho stvoření se vztahovalo k „látce“. Evinu stvoření se vztahovalo k „osobě“. Bylo ve vztahu k Adamovi, **pro místo po jeho boku**.

Eva v nevinnosti

Eva žila nějakou (pravděpodobně krátkou) dobu v nevinnosti. Neměla v té době – stejně jako ani Adam – padlou přirozenost. Neměli svědomí a ani nevěděli, co je to zlo. Ale byli **schopni** Boha poslouchat, nebo také se proti Němu vzepřít. Bůh dal Adamovi a Evě vůbec nejjednodušší příkaz: Jen z jednoho jediného stromu –

stromu poznání dobrého a zlého – nesměli jíst. A to v prostředí, kde žili: v zahradě Eden, kde jim nic nechybělo.

Evin pád

Satan se v tvářnosti hada obrátil přímo na Evu (1. M. 3,1; Zj. 12,9; 20,2). Přitom jsou nápadné následující body:

- Satan jednal jako svůdce. Proto je zmíněna hadova lest.
- Eva byla na cestě sama a neporadila se s Adamem o tom, jak má naložit s tímto setkáním.
- Satan kladl otázky. Zaséval pochybnost, zvláště vůči Božímu charakteru.
- Satan použil trojí vnadidlo: pýchu života, žádost očí a žádost těla (srv. s 1. J. 2,16).
- Eva tomuto útoku podlehla a byla oklamána. Adam nebyl oklamán, ale nechal se svést Evou a jedl ze zakázaného ovoce a tím vědomě **překročil** Boží příkaz. To bylo ještě horší.

Výsledkem bylo, že Eva se styděla a skryla (a Adam rovněž). Bůh oba vyhnal z ráje a zabránil tak tomu, aby padlý lidský pár jedl ze stromu života a aby neomezeně žili na zemi jako padlí lidé. Bůh **oznámil** Adamovi a Evě tresty. Toto oznámení se v průběhu staletí stále znovu ukazovalo jako pravdivé. Bůh ukázal, že On je světlo (1. J. 1,5).

Evina víra – a Boží milost

Bůh je také láska (1. J. 4,8.16) Dokázal to, když Adama a Evu oblékl do oděvů z kůže. K tomu muselo zemřít nějaké zvíře. Ale Bůh nezůstal jen přítom, aby tím dal předobraz o smrti budoucího Vykupitele, nýbrž také Ho výslovně ohlásil, a sice jako potomka ženy (14. M. 3,15). Eva tomu uvěřila. Bible to neříká výslovně, ale podává zprávu o více okolnostech, které to dokazují:

- Eva byla oblečena (a přijala tuto milost) – to je obraz toho, že nyní mohla stát před Bohem a už se nemusela schovávat.
- Její syn Abel jednal „skrze víru“, když přinesl svoji oběť (Žid. 11,4). Musel vědět něco o nutnosti krvavé oběti, jistě od svých rodičů.
- Eva nazvala svého prvního syna Kainem („získaným“), s odůvodněním: „*Obdržela jsem muže na Hospodinu.*“ Asi si myslela, že ten právě narozený „potomek“ porazí hada. Přirozeně, že tomu tak nebylo. Ale ona věřila tomu, co Bůh ohlásil.

- Eva se učila. Pro **svého** dalšího syna vyhledala vhodnější jméno: Nazvala ho Abel („dech“ nebo „nicotnost“). Tím signalizovala, že člověk je nic (a nemůže si vykupitele „vydobýt“). „Abel“ už nemluví o činění, nýbrž o neschopnosti člověka. To je základní kámen evangelia.

Evino jméno

Eva byla původně Adamem pojmenována „Iša“ neboli „Mužatka“ – s krásným odůvodněním: „*Tato jest kost z kostí mých a tělo z těla mého.*“ (1. M. 2,23) Teprve po pádu do hříchu a oznámení potomka, který měl porazit Satana, ji Adam nazval Eva („matka všech živých“) – a to je krásné svědectví o tom, že on také věřil. V 1. Mojžíšově 3 je dání tohoto jména řečeno bezprostředně po Božím výroku soudu, ještě před vyhnáním z ráje (v. 20). Proto vycházíme z toho, že Adam dal své ženě toto jméno dříve, než otěhotněla. Tak září Adamova víra při tomto dání jména ještě jasněji. Opíral se v tom výlučně o Boží slib.

Evina rodina

Zaměření zde spočívá na Evě, ne na její rodině. Přesto budiž zmíněno: Měla řadu synů a dcer (mezi posledními např. ženy Kaina a Seta). Tři synové jsou zmíněni jmény. Byli velmi rozdílní:

- Kain: vrah, vynálezce náboženství těla a zakladatel „světa“.
- Abel: velebitel, mučedník a hrdina víry s pomníkem v Židům 11.
- Set: otec rodiny víry.

Eva a role ženy

Nový zákon zmiňuje Evu na dvou místech:

- Ve 2. Korintským 11,3 je ukázáno, že had svedl Evu Istí.
- V 1. Timoteovi 2,13 je poukázáno na pořadí stvoření Adama a Evy a na skutečnost, že Eva byla oklamána. Tak je zdůvodněno, že ženy nemají úkol učit (ve smyslu autoritativního představování učení; praktické vyučování ve smyslu Timoteovi 2,4 je však možné).

Nový zákon ukazuje rovněž s pomocí mnoha příkladů, že věřící ženy hrají důležitou roli v Božím království, např. ženy v Lukáši 8,3, Ródé, Dorkas, Fében a ženy v Římanům 16. Jsou tisíce úkolů, které ženy umějí konat lépe než muži. Mnoho žen převyšuje své muže poznáním a/nebo duchovností (např. Abigail).

Bible ukazuje skutečné postavení ženy a její důstojnost. Před pádem do hříchu byl poměr mezi mužem a ženou neporušený: ke vzájemné radosti a doplnění. Po pádu do hříchu tomu tak už do jisté míry vždy nebylo, ale je už naznačeno určité napětí. Její touha bude po muži a on bude nad ní panovat (1. M. 3,16). Tak se to pak i v historii dělo. Žena byla o staletí v mnoha kulturách **muži** (často násilnickými) potlačována. Řešením u světa je emancipace ženy (včetně dnes v rámci „Gender Mainstreaming“ požadovaného **rovnocenného postavení**, které jde nad **zrovnoprávnění**). Jediné správné řešení přináší křesťanství. To hledí na vztah mezi mužem a ženou v manželství ve světle vztahu mezi Kristem a Shromážděním /Církví/ (Ef. 5,22-33).

To nás vede k nejkrásnější stránce tématu: předobraznému významu Evy.

Eva jako předobraz

Eva je předobraz na Shromáždění /Církev/, věřících doby milosti.

Eva byla pro Adama stvořena k jeho štěstí. Tak také Shromáždění. Kristus miloval Církev a ona byla utvořena pro Něho.

Ale to je jen jedna z mnoha obdob. Více k tomu v následující tabulce:

Adam a Eva – Kristus a Církev /Shromáždění/

Eva byla pro Adama doplněním. Byla stvořena k jeho doplnění.

Církev byla utvořena, aby byla „plností“ Krista (Ef. 1,23). Právě na ní je jeho sláva věčně zviditelněna.

- Aby Eva mohla být stvořena, musel Adam nejprve upadnout do hlubokého spánku.
- Aby mohla povstat Církev, musel Kristus zemřít a být oslaven. Teprve potom ji mohl skrze Ducha Svatého utvořit a stát se její Hlavou (Mat. 16,18; Jan 7,17; Kol. 1,13; Ef. 5,25).
- Spojení s Adamem bylo užší než všechna jiná přirozená spojení: Muž opustí otce a matku, aby vytvořil jednotu s jednou ženou.
- Kristus se v jistém ohledu vzdal všeho, co měl (nebeské slávy, pozemských nároků a vztahů ke svému pozemskému lidu), aby vlastnil Církev.
- Adam a Eva jsou v 1. Mojžíšově 1,26 označeni jako (jeden) člověk.
- Kristus a Církev jsou společně v 1. Korintským 12,12 označeni jako „(ten) Kristus“.

- Eva byla „vybudována /postavena/“ (1. M 2,22). Tento výraz bychom očekávali u nějaké stavby, nikoli u ženy. To je tím nápadnější proto, že čteme, že Bůh Adama a také zvířata „stvořil /vytvořil/“. Ale ženu „vybudoval“.
- Církev je nejen nevěsta Kristova, nýbrž také jeho tělo a dům. Jako dům je „stavena“. Kristus řekl: „A na té skále vzdělám /vybuduji/ Církev svou.“ (Mat. 16,18) Použil totéž slovo (řecky: oikodomeo) jako Septuaginta v 1. Mojžíšově 2,22. Tak také (s předponou) v Efezským 2,20,22.
- Eva byla kost z Adamových kostí a tělo z jeho těla.
- Této formulace se chápe Pavel: „Neboť jsme údy těla jeho, z masa jeho a z kostí jeho.“ (Ef. 5,30). Církev je jedno s oslaveným Kristem.
- Evino místo bylo po Adamově boku (tak jako také byla vzata z jeho boku).
- Kristus byl dán Církvi jako „Hlava nade všemi věcmi“. Ona je od zbytku vesmíru odlišena. Její místo je po jeho boku. (Ef. 1,22).
- Eva měla mít podíl na vládě nad zemí – protože patřila k Adamovi.
- Církev bude jednou s Kristem vládnout – protože patří k Němu! On chce svou vládu sdílet s ní (Zj. 20,4).
- Potom je tu jedna obdoba s určitým protikladem: Bůh přivedl ženu k Adamovi (1. M. 2,22). Představil ji Adamovi. Kristus naproti tomu představí Církev oslavenou Sobě samému (Ef. 5,27). Co to bude!

Michael Hardt

I řekl Adam /člověk/:
Teď tato jest kost z kostí mých
a tělo z těla mého;
tato slouti bude mužatka,
nebo z muže vzata jest.

1. Mojžíšova 2,23

Dal pak byl Adam /člověk/ jméno ženě své Eva,
proto že ona byla máte všech živých.

1. Mojžíšova 3,20

Lía – Jákobova zanedbávaná manželka

Bible je Boží slovo. Jasný důkaz toho je, že člověka popisuje takového, jaký je. I u věřících mužů a žen ve Starém i Novém zákoně ukazuje Bůh jak skutky víry, tak také nezastřené i chyby a slabosti. Příkladem toho je Lía, žena, která stále znovu sahá k lidským prostředkům, což nikdy není k požehnání. Ale je také žena, která je Bohem zachovávána ve velkých vnitřních trápeních.

Podvod při svatební noci

Lía je starší dcera Lábana, bratra Rebeky. Žije u svého otce v Pádan Aram /Syrské/, v Mezopotámii, společně se svou sestrou Ráchel. „*Než Lía měla oči mdlé, ale Ráchel byla pěkné postavy a krásné tváři.*“ (1. M. 29,17) Tuto větu můžeme číst jako nadpis nad dobou mládí těchto dvou sester. Ve svém zevnějšku znevýhodněna, stojí Lía zjevně ve stínu své hezké sestry.

Když k rodině přijde bratranec Jákob, má oči jen pro Ráchel. Ihned se do ní zamiluje. To určitě není lehká situace pro Líu, když její mladší sestra je obdivovaná a ona sama jen stojí stranou. Jak snadno si tu může v srdci udělat sídlo žárlivost a závist. Možná to je také důvodem pro to, že svoluje k podvodnému plánu svého otce. Lában nepozorovaně přivede k Jákobovi v jeho svatební oslavou snad oslabené schopnosti rozeznávání jako manželku Líu. Pro Lábana to není o mnoho více než zajištění si levné pracovní síly pro dalších sedm let, ale pro Líu je to začátek života jako nemilované ženy muže, který má oči jen pro tu krásnější sestru. Podobně jako Jákob se Lía musí hořkým způsobem naučit, že podvodné jednání vždy vede do bídy.

Nemělo by to věřícím ženám sloužit jako varování? Není lepší přijmout Boží jednání, než hledat nebiblické „cesty řešení“, jestliže to je Boží vůle, aby se (zatím) neukazovala žádná možnost ke vdávání?

Boží soucit s nemilovanou manželkou

I když i Lía měla určitý podíl na Jákobovu manželství se dvěma ženami, přece je k politování. Zůstává nepovšimnutou, odstrčenou, nemilovanou. A vůbec, manželství s více ženami v Bibli ukazuje, že z toho vyrůstá mnoho zlého (srovnej se Sárrou a Agar, Annou a Penennou, atd.). Boží plán pro manželství, totiž nerozlučné spojení jednoho muže s jednou ženou, je cesta k požehnání pro lidi. Svévlná cesta však vede také v této otázce k trápení a neštěstí. Jákob dává přednost Ráchel a

zanedbává Líu, což Bůh vůbec nemůže schvalovat. Chce, aby muži své ženy milovali, starali se o ně a jednali s nimi s uctivostí a ohleduplností (srv. s Ef. 5,25.29; 1. Pet. 3,7). Jak to ale má být uskutečňováno v manželství se dvěma ženami?

Avšak Bůh se nad ustaranou a opovrženou slitovává a dává jí přednost před její sestrou, když ji těší narozením jejího prvního syna. „*Vida pak Hospodin...*“ (1. M. 29,31) To byl obdivuhodný obrat v životě Líi. To je povzbuzení pro každou ustaranou duši. Právě když se cítíš zanedbáván a staven do pozadí – Pán to vidí! A On se stará.

Probuzená víra

Lía postupně přivede na svět čtyři syny a z toho, jaká jména jim dává, se na jedné straně ukazují vrcholy a údolí v jejím nitru, ale také její rostoucí pochopení pro Boží milost. U Rubena vidíme nejen, že Bůh se ve svém niterném soucitu obrací k této ženě, nýbrž že ona toto obrácení se také uznává. „Trápení“ křivdy, která se jí děje od jejího muže, nepřešlo, ale vědomí, že „*jistě viděl Hospodin trápení mé*“, přináší do jejího srdce útěchu.

U Simeona mluví dokonce o tom, že je svým mužem nenáviděná. Její naděje na lásku jejího muže kvůli narození prvorozeného se nesplnila. Naopak, došlo k ještě většímu odcizení. Ale Pán nejenom „viděl“ nýbrž také „uslyšel“. Hospodinův soucit ji zjevně přivedl k tomu, že Bohu dala své trápení slyšet. Anna, Samuelova matka, je v tom také zářícím příkladem.

Při narození Léviho už není řeč o Hospodinu. Je Lía skleslá, protože se v chování jejího muže neukazuje žádná změna? Tak jako každá žena, i Lía touží po náklonnosti svého muže. Avšak když ta nepřichází? Pak je důvěra postavena na zkoušku. A může se stát, že pohled se, tak jako u Líi, obrací už jen na okolnosti.

Ale Pán na ty své nezapomíná. Daruje jí čtvrtého syna, a s Judou vidíme matku Líu na vrcholu její víry. Žalem zkoušená žena hledí pryč od svých těžkých okolností a propuká v chvalozpěv pro svého Boha. Bůh dává odpověď na tuto chválu velkou milostí, že Juda se stane tím, z něhož „*jest Kristus podle těla, který jest nade všechny Bůh požehnaný na věky*“ (Řím. 9,5).

Bohem upřednostněná

Tím je Lía a nikoli Ráchel „matkou“ jak království (Juda), tak také i kněžství (Lévi). Bůh dává té od svého muže opovrhované ženě přednost, a to je jasný poukaz na to, jak se Boží úsudek liší od lidského a jak Bůh až dodnes má zvláštní zájem na „slabém“ a „neurozeném“ a „opovrženém“ tohoto světa (srovnej s 1. Kor. 1,26-

29). Povzbuzující přitom je, že Bůh ve své svrchovanosti nejedná prostě tak, jak to v jeho svrchovanosti už vždy bylo naplánováno. Svě jednání činí zároveň vyslyšením Líných modliteb, aby posílil její víru. Toto vidění Božího jednání by nás mělo povzbudit k intenzivnějšímu modlitebnímu životu.

Ozývá se tělo

Od 1. Mojžíšovy 30 se žel i u Líi často ukazuje tělesné chování. Příčinou k tomu je začínající soutěživost v porodech s její sestrou Ráchel. Ráchel, která se nemůže vyrovnat se svou bezdětností, sahá k ve starém Orientu zjevně obvyklému, proto ale ne méně chybnému prostředku. Dává Jákobovi za ženu svou služebnici, aby ta měla s Jákobem děti, které pak budou připočteny Ráchel. Duchovně slabý Jákob svoluje k tomuto dodatečnému manželství a plán Ráchel se zdaří. Zaslepena touto tělesnou soutěží a čistě lidským uznáním, spojuje se svým hříšným jednáním dokonce Boží jméno: „*Soudil Bůh při mou.*“ „*Tuhé jsem odpory měla se sestrou svou, avšak jsem přemohla.*“

V Líe vystupuje žárlivost. Jedinou přednost, jíž stále ještě doufá získat ocenění od svého muže, jí Ráchel nyní také upírá. V tělesné horlivosti se dopouští stejné chyby jako Ráchel a dává Jákobovi rovněž za ženu svou služebnici. Z tohoto čtvrtého manželství vzešlého syna jmenuje „Štěstí“ (Gád) a „Blahoslavený“ (Asser). Později dokonce věří, že Bůh toto chybné jednání odměňuje tím, že jí dává ještě pátého syna (Izachar) – (srovnej s 1. M. 30,18).

Z toho se učíme, že ani úspěch, ani pocity (- štěstí) nejsou správným měřítkem pro Boží souhlas. Boží myšlenkou při stvoření muže a ženy byla monogamie (srovnej s 1. M. 2,24). To by všichni zúčastnění bývali měli vědět. Ať už se tato cesta jeví být správnou, zůstává svévolnou cestou.

Nezapomínejme také, v jaké atmosféře, otrávené žárlivostí a závistí, vyrůstají děti. Divíme se tu pak, že také později se u nich ukazují „zlé pomluvy“ vůči jejich otci a žárlivost vůči Josefovi (1. M. 37,2.11)?

Boží milosrdenství a věrnost

Avšak v tomto zakaleném výjevu selhání obou sester vždy znovu září Boží milost a věrnost. Bůh „*uslyšel Líu*“ (1. M. 30,17). Jak se musela tato odstrčená žena asi cítit! Jednu noc se svým mužem si musí od své sestry koupit (1. M. 30,14 a dále). Také později, když Jákob před setkáním s Ezauem svou rodinu rozděluje a služebnice a Líu s jejich dětmi staví, abychom tak řekli, jako nárazník před Ráchel a Josefa, ukazuje se, jaké pohanění musela stále znovu snášet. Bůh však, který je „*pln vnitřního soucitu a milosrdný*“, se nad touto ženou přes její selhání slitovává. Neboť její děti

nejsou výsledkem jejich triků, nýbrž darem toho, který jediný může dát život. Čteme, že žádné tělo se nemá před Bohem chlubit, nýbrž „*aby kdo se chlubí, v Pánu se chlubil*“ (1. Kor. 1,29.31).

Je to ale nejen slitování, nýbrž také Boží věrnost, která se ukazuje v této slabé Jákobově rodině. Zůstává věrný svým zaslíbením a chce z Jákoba nechat vzniknout národ Izrael o dvanácti pokoleních.

Milost triumfuje

Později už sotva co čteme o Líe, kromě svolení s Jákobovým útekem z Pádan Aram a už zmíněného setkání s Ezauem. Ale ještě jeden bod se mi zdá být hodný zmínky: Neslyšíme sice nic o její smrti, avšak dovídáme se o tom, kde byla pohřbena. Jákob ji pohřbil v jeskyni Machpelah, dědičném pohřebišti Abrahama a Izáka. Zde byl později pohřben i Jákob (1. M. 49,31; 50,13).

Jákob by tam možná býval raději pohřbil Ráchel, ale okolnost, že Ráchel zemřela na cestě, to znemožnila. Tak Bůh jasně ukázal, že On dal přednost prvnímu Jákobovu manželství a tím Líe. Dostala tím také určité (byť příliš pozdě) uznání od svého manžela, který jí tak dlouho odmítal každou čest, která by jí byla náležela (1. Pet. 3,7).

Kromě toho nám místo Líina pohřbu ukazuje, že Bůh skrze ni povede dále linii zaslíbení. Království, a tím také Mesiáš přišli z potomstva Judy, syna Líi. Lia při příchodu Krista vstane společně se všemi, kteří jsou Kristovi, a potom z nebe bude smět spoluprožít, jak lid, jehož matkou byla, se pod vládou Krista, který přinese pokoj (1. M. 49,10), bude v tisíciletém království těšit z obdivuhodné doby požehnaní.

Tak nám příběh Lie ukazuje, že v našem těle nepřebývá nic dobrého. Ale také, že se Pán stará o bídne a že na konci jeho milost triumfuje nad naším selháním.

Marco Leßmann

Raab – víra se stává viditelnou

Nevěstka Raab je dojemný příklad Boží velké milosti, která jde daleko za hranice Izraele. Raab žila v době, ve které se Boží jednání soustředilo na lid, který si On sám v Abrahamovi vyvolil (viz 1. M. 12,12.2). A ona přece věřila, že Boží milost tu

je také pro ni. Tato víra nebyla zklamána!¹ Tak se Raab stala znamením velké Boží milosti, a to tím více, protože byla nevěstka.

Víra na základě Božího poselství

Ještě dříve, než izraelští zvědové přišli do Jericha, rodného místa Raab, přišla tam už zpráva o Bohu Izraele a jeho jednání. To je krásný příklad toho, že víra přijímá dobré poselství – je to povzbuzující pobídka dávat dále Boží poselství zvěstováním (viz. Řím. 10,17)!

Raab slyšela o Bohu a o jeho jednání. Zprávy o soudu, který přivedl na nepřátele svého lidu, zasáhly její svědomí (viz Joz. 2,11). Skutečnost, že Bůh požehná svému lidu a dá mu zemi, dosáhla její srdce (viz Joz. 2,9). Nyní věří v tohoto Boha a hledá u Něho útočiště. Přijímá poselství, které slyšela, a považuje je za pravdivé. To je zřejmé z jejích slov v Jozue 2,9: „*Vím, že Hospodin dal vám zemi tuto.*“ Rozumí, že se musí učinit zajedno s lidem tohoto Boha, a je připravena se kvůli tomu vzdát všech jiných spojení. Víra v Boha, o kterém slyšela, ji zachránila! A potom se tato víra stává viditelnou v jejím jednání. Tak Raab obdrží bezpečí, jistotu a nakonec naplnění vzhledem ke své záchraně.

Víra, která se ukazuje ve skutcích

Byla noc, když zvědové došli do Jericha. Bylo to tak doslovně, ale ukazuje to také na mravní temnotu, ve které žily národy Kanánu. Život Raab jako nevěstky zástupně ukazuje tuto temnotu. Avšak u Raab došlo ke změně. Ona uvěřila Bohu a tato víra nyní září v mravní temnotě jejího okolí tím jasněji.

Víra „Raab je pravá: Přijímá zvědy izraelského lidu, ačkoli z lidského pohledu to znamenalo vlastizradu. K tomu vzhledem k silným zdem Jericha nebylo možné, aby Raab změnila strany a očekávala, že Izrael město dobude. Není to tedy lidská logika, která Raab vedla – je to její víra. A tak se stává příkladem pro skutky víry a je Jakubem postavena vedle Abrahama (viz. Jak. 2,25). Jaké vysoké postavení pro tuto ženu a pro její víru!

Dobře rozumíme, že Raab nezachránilo přijetí zvědů, nýbrž její víra. Avšak tato víra se ukazuje ve skutcích víry, totiž v přijetí zvědů.

¹ Podobné příklady pro takovou víru nacházíme v Matouši 8,10 a 15,28.

Víra, která překonává překážky

Přítom musí víra Raab překonat překážky. Nejenže v pokoji přijímá zvědy (viz Žid. 11,31), nýbrž také je skrývá, když je král Jericha hledá. To může Raab dokázat jen v důvěře v Boha. Rozvíjí přítom energii a kreativitu, aby našla vhodný úkryt. Na druhé straně poznáváme, že nemluví pravdu. To nebylo správné, přesto se Bůh přiznává k víře této ženy, aniž by vyslovil výtku, i když nejednala ve všem správně.

Jak velká je jeho milost! Žasneme nad touto Boží milostí a jsme jí povzbuzeni, abychom jako Raab vírou překonávali překážky. Zároveň jsme povzbuzováni, abychom přítom jednali podle Božích myšlenek a zůstávali při pravdě.

Víra, která očekává všechnu pomoc od Boha

Vzhledem ke své záchraně očekává Raab všechnu pomoc od Boha. Obrací se na zvědy a dává jim přísáhnout při Hospodinu. Když jí ti muži dají jasný příslib, tu je bere za slovo (viz Joz. 2,21). Tak bere víra až dodnes Boha za slovo, důvěřuje jeho příslibům a nalézá v tom klid a bezpečí.

Víra, která dává smýšlení o záchraně

Přítom je působivé, že Raab nemyslí jen na sebe, nýbrž také na své příbuzné. Očekává záchranu nejen pro sebe samotnou, nýbrž přeje si také záchranu pro svoji rodinu. Ví, že jde o život a o smrt. Avšak důvěřuje v to, že Boží milost vystačí pro celý její dům.

Zvědové jí dávají znamení, které na jedné straně odpovídá víře Raab, na druhé straně se hodí k jejímu smýšlení o záchraně a nadto udává jasně základ pro její bezpečí – červenou šňůrku, kterou Raab má uvázat do svého okna.

Toto znamení se hodilo k víře Raab, protože zvědy spustila na provaze oknem dolů. Její jednání vůči zvědům dokázalo její víru a červená šňůrka v okně měla být zároveň viditelným znamením její záchranu skrze víru.

Šňůrka krvavě červené barvy byla přítom také navenek viditelným znamením na jejím domě. Připomíná nám to, že smíme být svědectvím o Kristu a o ceně jeho krve, skrze něž je možné spasení a záchrana. Tak odpovídá toto znamení také smýšlení Raab o záchraně.

Víra, která nachází jistotu

Nakonec byla tato šňůrka viditelná zvenčí. Nezáleželo totiž na tom, aby Raab uvnitř svého domu mohla vidět kousek této šňůrky. Bezpečí Raab bylo založeno na

Božím slibu, a ne na tom, aby ona sama mohla vidět šňůrku. To nám připomíná noc Fáze v Egyptě, ve které platil Boží slib: „*Když uzřím krev, pomínu vás.*“ (2. M. 12,13)

Tak nalézá Raab v důvěře ve slovo zvědů bezpečí ve svém domě, který je opatřen červenou šňůrkou. Když došlo k dobytí Jericha, tu prožije spolu se všemi, kteří jsou u ní v domě, záchranu, ve kterou věřila. U Raab to byla časná záchrana, my vlastníme – už dnes! – věčné vykoupení. Naše bezpečí a jistota o této záchraně se zakládají na Bibli, na Božím slovu. O této záchraně smíme svědčit ve svém okolí. A konečné naplnění nás očekává při příchodu Pána Ježíše k uchvácení. Pak budeme vidět to, co ve víře uskutečňujeme už nyní.

Víra, která dává najít vlast v Božím lidu

Poté co Raab skrze víru prožila záchranu, je vyvedena ze svého domu v Jerichu, aby našla místo přebývání uprostřed Izraele (viz Joz. 6,25). Tam přichází do nových vztahů a má podíl na požehnání, které Bůh pro svůj lid připravil. Boží milost se přitom nezastavuje u toho, aby dala záchranu od soudu!

Také my jsme prožili celé **bohatství** Boží milosti, ve kterém vyšel vstříc všem našim potřebám a zachránil nás. Avšak známe také **slávu** Boží milosti, ve které nás bohatě obdaroval a uvedl do nových vztahů – naprosto mimo našich potřeb, prostě podle toho, co je v jeho srdci (Ef. 1,6.7).

Víra, která nalézá budoucnost v Kristu

K dalšímu přemýšlení zůstává ještě jedno místo Bible z Nového zákona, ve kterém je zmíněna Raab. Je to zmínka o jejím jménu v rodopisu Pána Ježíše (viz. Mat. 1,5). Tento verš nejen potvrzuje, že Raab přišla do nových vztahů, ale dává této ženě také trvalou vzpomínku ve spojení s Kristem, Mesiášem. Jak velmi tu září Boží milost, že ženám jako Támar, Raab a Rut dává místo v linii, která vede k naplnění všech Božích zaslíbení v Kristu.

A my? Také my máme skrze Boží milost slavnou budoucnost v Kristu. A až jednou budeme u Něho, pak budeme ještě lépe rozumět obrovské velikosti jeho milosti. Až do té doby chtějme v této milosti růst.

Christian Rosenthal

Samsonova matka – manželka v těžké době

Náměty k přemýšlení

Jak je možné v těžké době žít jako manželka podle Božích myšlenek? Jaké jsou vztažné body pro dobrou atmosféru v manželství a rodině? Samsonova matka a jeho otec Manue stali tehdy přes týmiž otázkami jako my dnes. Našli odpovědi a prožili vzácné věci. To je dostatečný důvod pro to, abychom se na tento zvláštní manželský pár jednou podívali podrobněji.

Zlé časy? Hledají se věrní lidé!

Kniha Soudců popisuje, jak izraelský lid dobytou zem nevěrností a lhostejností stále znovu ztrácel a získávali ji nepřátelé. Z vítězného boje v knize Jozue s východním bodem Galgala („Odvalení“) se stává selhání, pro které se Bochim („Pláč“) stává smutným znamením (Soudců 2,5).

Připadá nám to nějak známé? Duchovní radost v osobním i společném životě ustupuje povrchnosti a přenesení zájmů na zemské nebo dokonce světské věci. Následkem je duchovní chudoba, spor, slabost. Kdo by tu neklesal na myslí?

Avšak kniha Soudců zároveň povzbuzuje, neboť vedle selhání popisuje také některá duchovní probuzení a – jak velkolepé! – Boží slitování (Soudců 10,16).

Obdoba ke Druhému dopisu Timoteovi se přímo vtírá. Těžké doby v posledních dnech křesťanství (2. Tim. 3,1) – a zároveň věrní lidé, kteří s rozhodným „*Ty, ale*“ věrně slouží svému Bohu (2. Tim. 2,2; 3,10.14; 4,5). Patříme k nim?

Začátek manželství v dobách krize (Soudců 13,2)

Čtyřicet let útlaku od Filistinských způsobilo, že lid zchudl. Kdo by tu měl ještě odvahy založit domácnost, a k tomu ještě uprostřed pokolení (Dan) s pověstí, která byla na pováženou? Avšak Manue a jeho žena začínají manželství – a dostávají k tomu hned k bídě v lidu ještě vlastní problém: bezdětnost. Ale důvěřují svému Bohu, který se jim obdivuhodně zjevuje.

Zde je malý časový skok do přítomnosti: Stav křesťanů v Korintu byl žalostný, avšak Pavel je přesto povzbuzuje, aby uzavírali manželství „*v Pánu*“ (1. Kor. 7,39) – která potom také budou prožívat těžkosti (1. Kor. 7,28). Ale nerozdělené přidržení se Pána způsobí také dnes pomoc a milost v manželství a rodině (1. Kor. 7,35). Nechme se proto od Manue a jeho ženy povzbudit, abychom manželství začínali a vedli s Pánem, když pro to Pán otevře dveře.

Manželství s duchovní komunikací (Soudců 13,6.10)

Anděl Hospodinův se zjevuje ženě Manue a zaslibuje jí potomstvo. Zároveň jí dává důležité instrukce pro dobu jejího těhotenství: Její dítě, syn, má být zasvěcen Bohu po celý svůj život. Proto se matka má vzdát alkoholu a všeho nečistého. Krátce nato se jí Anděl zjevuje ještě jednou. Reakce této bohabočné ženy je příkladná. Jde ke svému muži, podruhé dokonce spěchá a běží a vypráví mu, co prožila. Tak se prožitek jednoho z nich stává obsahem jejich rozhovoru.

Čím více mají křesťanské věřící manželské páry dnes důvod k tomu, aby si vzájemně sdílely duchovní prožitky! Zvláštní dojmy ve shromážděních křesťanů, biblický verš, osobní setkání s druhými. – „*Spoludědičky milosti života*“ (1. Pet. 3,7) smějí o tom spolu mít obecenství. Nejsou to témata, která nad jistě potřebnými tématy všedního života teprve činí manželství opravdu cenným jak pro ten manželský pár, pro druhé, tak zvláště pro Pána? Snad tato komunikace ustala? Pak vyprávění o tomto manželském páru může být pohnutkou k hledání nového a hlubšího duchovního společenství. Může snad přítom manželka udělat první krok a tak znovu oživit manželství?

Manželství s modlitebným životem...

Vyprávění jeho ženy vyvolává u Manue přímo modlitbu, zjevně společně s jeho ženou (viz „*at přijde k nám*“ – v. 8, atd.). Vedou duchovní události a setkání u věřících manželů i dnes ke společné modlitbě? Modlitba manželského páru by vůbec měla mít pevné místo v průběhu dne. Mít čas pro modlitbu (1. Kor. 7,5) je dnes sice výzva, ale zároveň to je spojeno s velkým požehnáním. Je krásné, když manželka má na tomto životu modlitby také aktivní podíl, tak jako zde vyprávění manželky vede k modlitbě. Brání manželé někdy modlitbám bezohledností (1. Pet. 3,7)? Pak kéž Pán znovu daruje, aby přebývali u svých žen se známostí – snažili se je chápat v jejich bytosti a tak vytvářet základ pro šťastné zůstávání „*ve víře a lásce*“ (1. Tim. 2,15).

... a překvapující odpovědi

Modlení se za děti, když je Pán daruje, je přirozeně podstatná součást manželské modlitby. Manue a jeho žena činí ještě víc, když už **před narozením** dítěte prosí o směrnice – a to je podnět pro všechny, kdo se mají stát rodiči. Boží odpověď na prosbu o směrnice pro dítě je téměř zarážející: Je poukázáno jen na chování matky! Zemské radosti mají matku vyznačovat stejně tak málo jako nějaký hříšný styl života (Soudců 13,14). Kolik knih o výchově, které jsou samy o sobě dobré, by

si mohly matky (a přirozeně i otcové) ušetřit, kdyby více dbali na tato základní pravidla! ostatně: Tato budoucí matka se zjevně držela těch pravidel, neboť Pán požehnal jejímu synu a mohl ho dát k požehnání (Soudců 13,24).

Manželka s duchovním profilem (Soudců 13,23)

Zpráva celkově vzbuzuje dojem, že Manueho žena rozuměla mnoha Božím myšlenkám lépe než její muž. Návštěva anděla ji neděsí, vypráví o obou setkáních velmi přiměřenou formou. V průběhu druhé návštěvy Anděla Hospodinova vystupuje Anděl v plameni oltáře do nebe. Manželský pár padá v ctí bázni k zemi. Zatímco se manžela zmocňuje hrůza, jeho žena mu může klidně vysvětlit, že ta dosavadní setkání s Andělem jsou důvodem pro důvěru a nikoli pro strach ze smrti.

Jak často jsou věřící manželky duchovnějšší než jejich mužové a mohou je dobrou radou ochránit před chybnými cestami nebo slovy! Ctí to oba partnery, když muž také naslouchá hlasu ženy, tak jak byl Abraham Bohem napomenut (1. M. 21,12). V dobrém duchovním manželském vztahu důvěřuje srdce muže také v jeho nepřítomnosti jí a jejím rozhodnutím (Příslaví 31,11). Muž jako hlava ženy dává nutné impulzy, a zároveň smějí oba jít životem bok po boku, spojeni v Pánu.

Činí to dobře, když ženy jako Samsonova matka nebo také Priscilla přes své úkoly v domě se účastní také duchovního života v rozhovoru, a tak spolu dávají ráz duchovní atmosféře. Ostatně je při jedné zcela jiné události nápadné, že Samsonova matka při druhé cestě k jeho budoucí ženě není zmíněna (Soudců 14,10) – pochopila snad převrácenost tohoto kroku lépe než její manžel?

Manželský pár s nasměrováním k Pánu (Soudců 13,15-20)

Setkání s Andělem byla pro Manue a alespoň ve stejné míře pro jeho ženu více než jen jakýmsi druhem náboženského prožitku, po kterém se člověk zase vrací do všedního života. Naopak, oni si cenili přítomnosti Anděla a hledali společenství, vyjádřené obětí. Oběť a Anděl se pak spojují skrze oheň s nebem. Vyznačují duchovní témata nebo také časy ve shromážděních křesťanů manželský a rodinný život dnes a přenášejí se na všední den? Je uprostřed na zřeteli Boží čest (Soudců 13,17; srv. s 1. Kor. 10,31)? Pak také nasměrování k Pánu Ježíši v nebi bude ovlivňovat rozhodování všedních dnů: Nebesky nasměrovaní křesťané nakupují jinak, mluví jinak a rozhodují jinak než zemsky smýšlející (Fil. 3,15.20.21). Jak je tomu s naším osobním a společným nasměrováním na Pána v nebi a na jeho příchod?

Manueho žena motivuje manželky dnes k aktivnímu duchovnímu životu, který pak bude k požehnáním pro manželství, rodinu a pro Boží lid.

Martin Schäfer

Rizpa – velká bojovnice

Rizpa, dcera Aja, je jednou z vedlejších žen Saula. Mají dva společné syny. Jejich život s cholerickým a démonem souženým králem jistě není jednoduchý.

Po Saulově smrti po ní sahá bezohledný velitel vojska Abner. Když mu Izbozet, Saulův syn a jeho následník trůnu, poukazuje na tuto křivdu, a tím otevřeně zpochybňuje jeho lojalitu, Abner odpovídá tvrdě a vypovídá mu poslušnost. Je charakteristické, že se varuje toho, aby vzal do úst jméno Rizpa, a nazývá ji jen „touto ženou“ (2. Sam. 3,6-11). Vždyť také jen proto „k ní vešel“, že chtěl dokumentovat svůj nárok na moc (srovnej s 2. Sam. 16,22; 1. Král. 2,2).

Potom je Rizpa zmíněna v Písmu už jen jednou. Tentokrát je aktivně jednající a my se dovídáme něco o tom, co činila zcela na veřejnosti (2. Samuelova 21,1-14).

Vina krve

Ve třetím roce hladu hledá David tvář Hospodinovu, aby se dověděl, proč toto utrpení na lid přišlo. Boží odpověď zní: Protože Saul a jeho dům zabil Gabaonitské (2. Sam. 21,1.2). Saul chtěl Boží lid posilnit tím, že vyhubil pohanský prvek v jeho středu. Ignoroval ale ve své tělesné horlivosti, že izraelská knížata za Jozueho v Božím jménu přísáhla, že je nechají naživu (Jozue 9,15).

Co bylo pro Davida bližší, než aby se před Bohem kvůli vině krve pokořil a ptal se Ho, co je třeba činit, aby **On** mohl svému lidu opět žehnat? Avšak David se neptá úst Hospodinových (srovnej s Jozue 9,14), nýbrž jde k dotčeným – kteří se na to, co se děje, dívají pod lupou svých citů – aby slyšel, co oni vyžadují jako smíření. Ve své gabaonitské lsti dávají zastřenou, dobře znějící odpověď. Nato se David nechává strhnout ke slibu, že udělá všechno, co chtějí (2. Sam. 21,3.4). Potom vyrukuje s řečí, že požadují zabití sedmi dospělých mužských Saulových potomků a jejich pověšení na kůl (2. Sam. 21,5.6).

Gabaonitští nejmenují jména provinilých. Nežádají žádné vyšetřování. Vyžadují prostě, aby bylo popraveno sedm osob, které patří k Saulovu domu, nezávisle na tom, zda tu jsou nějaké důkazy o jejich podílení se na dotčeném zločinu. Tento požadavek je nespravedlivý a nepřiměřený.

Poprava

V Mojžíšově zákoně je jasně napsáno, že vina krve může být odčiněna jen smrtí provinilého a že synové nesmějí být na hrdle trestáni za zločiny svých otců (4. M. 35,33.34; 5. M. 26,16). Přesto chce David požadavku Gabaonitských vyhovět. Na

Mifibozeta, chromého syna svého přítele Jonatana, nekládá svou ruku, protože Jonatanovi přísáhl, že bude jeho potomky chránit (2. Sam. 21,7; 1. Sam. 20,42). Ale neměl myslet na to, že Saulovi pod přísahou slíbil, že ušetří jeho potomky (1. Sam. 24,21-23)? V každém případě David vybírá oba syny Rizpy, která byla přece jen Saulovou „vedlejší ženou /ženinou/“. Kromě toho zasvěcuje smrti pět synů Merob². Zde mohly hrát nějakou roli myšlenky na pomstu, neboť Merob byla Davidovi Saulem slíbena, a potom byla dána jinému muži (1. Sam. 18,17-19). Potom se David dopouští další chyby: Dává popravu provést Gabaonitským (2. Sam. 21,8.9). Ti ihned ignorují Mojžíšův zákon a nepohřbí těch sedm mužů téhož dne, nýbrž nechávají mrtvá těla viset (5. M. 21,22.23). Tím předávají tyto muže hanbě, která je proti Božím myšlenkám.

Boj

V této smutné situaci se objeví Rizpa. Bere pytlouinu a klade ji na skálu, kde byli zabiti její synové a příbuzní (2. Sam. 21,10). Ve dne i v noci brání mrtvá těla proti žravým zvířatům, aby pověšené ušetřila alespoň tohoto ponížení (srovnej s Žalmem 79,2.3). Chce, aby bylo dovoleno důstojné pohřbení. Přitom jistě myslí na Saula a na jeho zabité syny, kteří nejprve byli Filistinskými přibiti na zeď, ale potom byli obyvateli Jábez v Galád odneseni k hrobu 1. Sam. 31,12.13; srv. s 2. Sam. 2,4-7).

Rizpa bojuje smrtelně vážně. Bojuje neúnavně. Bojuje asi delší dobu³. Bojuje přes zármutek, únavu a pokračující rozklad. Bojuje za zdánlivě vedlejší věc. Bojuje zcela samotinká za své syny a příbuzné. A bojuje za Boží lid. Neboť dokud pověšení znečišťují zemi, Bůh hlad neukončí. Nakonec přichází na tento dusný výjev osvěžující sprška – předzvěst konce hladu.

Pohřbení

Konečně je Davidovi oznámeno, co Rizpa udělala. Reaguje ihned a dává přinést kosti Saula a Jonatana z Jábez v Galád a společně s kostmi pověšených dát pohřbit v rodinném hrobě jejich předků (2. Sam. 21,10-14). Tím David veřejně ukazuje, že není nepřitelem Saula, pomazaného Hospodinova. Každé podezření proti Davidovi od sympatizantů Saulovy dynastie je tak v zárodku udušeno. I když Gabaonitští asi

² Ve 2. Samuelově 21,8 je pravděpodobně míněna Merob, sestra Míkol. Viz k tomu poznámku v Elberfeldském překladu.

³ K popravě došlo na jaře (2. Sam. 21,9). V průběhu léta dochází v Izraeli normálně sotva kdy k deštům, ale ona zůstala, „*dokud nepršel na ně déšť z nebe*“.

nejsou zcela šťastni kvůli tomuto Davidovu činu, tu byl tento akt prokázání úcty potřebný. Teprve poté, co pověšení byli pochováni v souladu s předpisy zákona, Hospodin se nad zemí slitovává.

Naučení pro nás

Z této události a od Rizpy se můžeme mnohému naučit. Chtěl bych zdůraznit dva body.

Předně vidíme lásku matky, která se obětavě zasazuje za své syny. Její láska je silná, vytrvalá a snáší zátěž. Rizpa, jejíž jméno znamená „žhavé uhlí“, hoří ve své lásce: *„Nebo silné jest jako smrt milování, tvrdá jako hrob horlivost; uhlí její uhlí řeřavé, plamen nejprudší. Vody mnohé nemohly by uhasiti tohoto milování, aniž ho řeky zatopí. Kdyby někdo dáti chtěl všecken statek domu svého za takovou milost, se vším tím pohrdnut by byl.“* (Píseň 8,6.7) – Co jsme my připraveni udělat z lásky k našim dětem a k druhým lidem? Sneseme a strpíme všechno? Zůstaneme tvrdšími jako ta syrofenická žena, která neodpočinula, dokud se Pán neslitoval nad její dcerou (Mat. 15,21-28)?

Za druhé vidíme, že se Rizpa se svou odvahou stará o to, aby na Izrael opět přišlo požehnání. – I dnes jsou uprostřed Božího lidu zlé věci, které nebyly očištěny a kvůli nimž citelně chybí Boží požehnání. Po období lhostejnosti je pak snad projevováno ostří a tvrdost vůči zlu, které jdou nad správnou míru.

Tak tomu bylo u Korintských, kteří nejprve neměli zármutek kvůli jedné zlé věci a zanedbávali jednat (1. Kor. 5,1.2). O nějaký čas později, když už toho zlého vyvrhli ze svého středu, ignorovali pak známky pokání a šli přes postačující potrestání. Apoštol Pavel jim napsal: *„Jestliže ale někdo zarmoutil, tu nezarmoutil mne, nýbrž v určité míře (abych nepřetěžoval) vás všechny. Dosti je takovému tento trest, který je od mnohých, takže byste mu naopak spíše měli odpustit a povzbudit ho, aby snad takový nebyl nadměrným zármutkem sehlcen. Proto vás napomínám, abyste k němu projevíli lásku.“* (2. Kor. 2,5-8 – přel.)

Kázeň musí být vykonávána vždy ve správném postoji a v souhlasu s Božím slovem a charakterem, jestliže chceme počítat s jeho požehnáním. Tam, kde se ukazuje přehnaná tvrdost a myšlenky na pomstu, je nutná služba takové Rizpy, jíž jsou zahrnány všechny vlivy, které vrhají stín na Boží spravedlnost a milosrdenství.⁴

⁴ Je tu přirozeně také nebezpečí, že při vykonávání kázně zůstaneme za tím, čemu nás Boží slovo učí. Pomysleme dále, že přátelé nebo příbuzní nesmějí pod pláštěm lásky podkopávat nutnou a biblickou kázeň.

Jedna jediná osoba, a to vidíme na příkladu Rizpy, může skutky lásky způsobit návrat k Božímu slovu a velké požehnání.

Gerrid Setzer

**A nedala ptákům nebeským
sedati na ně ve dne,
ani přicházeti zvěři polní v noci.
Tedy oznámeno jest Davidovi,
co učinila Rizpa dcera Aja.
Protož odšed David...
a potom slitoval se Bůh nad zemí.**

1. Samuelova 21,10-12.14

Jozabat – statečná žena

Jozabat (nebo také Jozába) patří spíše k neznámým ženám Bible. Je o ní zmínka jen při jedné jediné příležitosti (srovnej s 2. Král. 11,2; 2. Par. 22,11). Byla to zjevně zvláštní žena se zvláštní odvahou a se zvláštním skutkem. S nasazením svého života zachránila život mladému královskému synu. Společně se svým mužem ho měli po šest let schovaného, až potom pomocí vládního převratu mohl převzít vládu nad Judou.

Historické pozadí

Jozabat a její muž, kněz Joiada, žili ve velmi komplikované době v Judském království. Když byl zabit král Ochoziáš – bratr Jozabat, rozhodla se jeho matka Atalia, že se sama ujme trůnu. Byla to krajně bezbožná žena. Aby si svou moc pojistila, chladnokrevně nařídila popravu všech v úvahu přicházejících mužských následníků trůnu. Avšak Bůh se postaral o to, aby jeden z Ochoziášových synů vraždění přežil. K tomu si použil vlastní Ochoziášovu sestru, totiž Jozabat. Ta byla připravena královně se postavit. Měla soucit s nemluvnětem Joasem, ochránila svého synovce a zachránila mu tak život. Biblický text říká: *„Ale Jozabat, dcera králova, vzala Joasa, syna Ochoziášova, a tajně ho uchvátivši z prostředku synů královských, kteří mordováni byli, schovala jej s chůvou jeho v pokoji, kde lože byla. I skryla ho Jozabat, dcera krále Jorama, manželka Joiady kněze (neboť ona byla sestra Ochoziášova),*

před Atalii, aby ho nezamordovala.“ (2. Par. 22,11) Její muž není při této činnosti přímo zmíněn, ačkoli zcela jistě byl srozuměn s jednáním své ženy. Bůh klade váhu na to, aby nám jako příklad pro nás ukázal zvláštní odvahu víry této ženy.

Jozabat chránila chlapce v chrámě, dokud mu nebylo sedm let. Pak její muž zorganizoval převrat, dal Atalii popraviti a posadil králova syna na trůn. Při této činnosti zase není zmíněna žena, neboť to nebyl její úkol, aby se míchala do politiky.

Jozabat jako králova sestra patřila ke královské rodině. Avšak svým sňatkem s Božím nejvyšším knězem se zjevně rozhodla pro cestu s Bohem. Svým skutkem víry se nyní postavila do zvláště kritické situace v opozici k mocichtivé Atalii. Její pohnutkou asi nebyl jen soucit s tím malým chlapcem, nýbrž zcela jistě skutečnost, že se orientovala podle Božích měřítek a měla cit pro právo a nespravedlnost.

Děti bez rodičů

Rád bych chtěl Jozabat představit jako povzbudivý příklad pro všechny ženy (a manželské páry), které se starají o děti bez rodičů. Joasova matka je sice zmíněna, avšak můžeme vycházet z toho, že ve chvíli vraždění už nežila. Jozabat a její muž měli na chlapce dobrý vliv a dali si s ním mnoho práce. Inspirovaná zpráva nám říká, že v Jeruzalémě vládl čtyřicet let a činil to, co bylo správné v očích Hospodinych – ovšem jen tak dlouho, dokud žil kněz Joiada.

Starý zákon na různých místech jasně ukazuje, že sirotci mají u Boha velkou cenu. V 5. Mojžíšově 10,18 čteme, že Bůh „*činí soud sirotku*“. Žalm 68,6 výslovně říká, že Bůh „*Otec jest sirotků*“. V Žalmu 146,9 čteme, že Hospodin pomáhá sirotku. V Ozeášovi 14,4/3/ je napsáno, že sirotek v Bohu nalézá smilování. Izraelský lid je vícekrát vyzýván, aby neopovrhoval sirotky a nezanedbával je.

V Novém zákoně se o sirotcích mluví jednou, a to v Epištole Jakuba 1,27: „*Náboženství čisté a neposkvrněné před Bohem a Otcem toto jest: Navštěvovati sirotky a vdovy v souženích jejich.*“ To zdůrazňuje vysokou cenu, jakou sirotci mají u Boha. Podpora takových ubohých dětí je požehnaná činnost, ve které se mohou tou či onou formou angažovat především křesťanské ženy – ať vdané nebo neprovdané. To se může dít např. zvláštními hodinami pro děti, prázdninovými tábory atd. Neměli bychom vylučovat zvážení převzetí patronace nebo jako manželské páry adopce dítěte bez rodičů.

Pán Ježíš v jiné souvislosti říká svým učedníkům: „*Kdokoli přijal by dítě toto ve jménu mém, mne přijímá; a kdo by koli mne přijal, přijímá toho, který mne poslal.*“ (Luk. 9,48) Jistě je možné tento verš také použít na to, aby bylo postaráno o děti bez rodičů. Ženy (a manželské páry), které to činí, naleznou přitom zcela jistě Boží souhlas.

Jozabat investovala do malého Joasa velmi mnoho energie a času. V domě těch dvou se naučil, co to znamená líbit se Hospodinu. Tomu se žádné dítě nenaučí samo od sebe. Avšak mělo by to být cílem každé věřící ženy, která se stará o cizí (a přirozeně nejprve o vlastní) děti. Ano, tak to je: Ten cíl se často nedosáhne. Joas se přestal Hospodinu líbit, poté co Joiada zemřel. Každé dítě, jakmile dospěje, se musí samo rozhodnout pro nebo proti životu s Bohem. Mnoho dětí, které se v časném mládí důvěrně seznámily s Pánem, jde později po svých vlastních cestách. Žel, platí to často také pro adoptivní děti nebo pro ty, o které se pečuje. Přesto je smutné, když se ani nepokusíme tohoto cíle dosáhnout. Je dobré, když pomáháme dětem a mladým lidem, aby získali všechny možné znalosti, aby v životě na této zemi mohly dobře orientovat. V každém případě je důležitější jim ujasnit, co znamená život s Pánem. To činíme předně svým příkladem, a potom tím, čemu své děti učíme.

Povzbuzení

Skutečnost, že s Joasem to nakonec nešlo dobře, by nás neměla zmalomyslnět. Nabídnout dítěti možnost poznat Pána nebo dokonce vyrůstát v křesťanské atmosféře, kde může prožívat božskou lásku, převáží mnohou nevýhodu a mnohé riziko. Ano – patří k tomu odvaha víry a energie, a především přesvědčení, že jednáme podle Boží vůle. Avšak máme-li od Boha úkol, máme zároveň jeho souhlas. Chtěl bych na závěr představit dvě věci k zamýšlení:

- a) Na odpor všem negativním příkladům tu je pozitivní příklad Mardochea a jeho neteře Ester, kterou přijal jako dceru (Ester 2,7.15). Měl na mladou Ester dobrý vliv a ten charakterizoval celý život této mladé ženy. Mardocheus je motivující příklad pro všechny, kteří se starají o děti bez rodičů.
- b) Bůh sám říká o svém vlastním lidu: *„Slyšte, nebesa, a ušima pozoruj, země, nebo Hospodin mluví: Syny jsem vychoval a vyvýšil, oni pak strhli se mne.“* (Iz. 1,2) Boží výchova je zcela jistě dokonalá a bez jakékoli chyby. Přesto se některé děti vědomě rozhodnou proti Němu a utíkají od Něho. To by nás nemělo demotivovat, nýbrž dává nám to určitou útěchu, když přes všechny naše snahy děti, o které jsme se intenzivně starali, jdou po vlastních cestách. Na nás je, abychom dostáli své odpovědnosti a dělali to tak, jako to dělala Jozabat. Všechno ostatní přenechme Bohu.

Ernst-August Bremicker

**Ale Jozaba, dcera krále Jehorama,
sestra Ochoziášova, vzala Joasa,**

**syna Ochoziášova, a ukradši ho
z prostředku synů královských,
kteří mordováni byli, skryla jej
i s chůvou jeho v pokoji,
kde lože byla. A tak skryli ho
před Atalií, a není zamordován.**

2. Královská 11,2

ŠÍŘENÍ PÍSMĀ SVATÉHO
www.sirenipismasvateho.cz
2021